

Vergaderjaar 2012–2013

33 400

Nota over de toestand van 's Rijks Financiën

A

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 14 november 2012

De vaste commissie voor Financiën¹ heeft tijdens haar vergadering van 6 november 2012 gesproken over de voorbereiding op de Algemene Financiële Beschouwingen van 20 november 2012. De leden van de commissie hebben bij brief van 7 november 2012 de minister van Financiën verzocht om een integraal overzicht van de financiële maatregelen die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2013, waarbij de regering ingaat op de samenhang tussen de maatregelen uit het Begrotingsakkoord 2013, de op Prinsjesdag ingediende begroting 2013, het «Herfstakkoord» tussen VVD en PvdA en het Regeerakkoord *Bruggen slaan*.

De minister heeft op 12 november 2012 gereageerd.

De commissie brengt bijgaand verslag uit van het gevoerde schriftelijk overleg.

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Kim van Dooren

¹ Samenstelling:

Holdijk (SGP), Van der Linden (CDA), Terpstra (CDA), Noten (PvdA), Sylvester (PvdA), Essers (CDA) (*voorzitter*), Nagel (50PLUS), Elzinga (SP) Koffeman (PvdD), Reuten (SP), Knip (VVD), Hoekstra (CDA), Van Bortel (D66), Backer (D66), Vos (GL), De Boer (GL), De Lange (OSF), Sent (PvdA), Postema (PvdA), Van Strien (PVV), Faber-van de Klashorst (PVV), Ester (CU), De Grave (VVD) (*vice-voorzitter*), Bröcker (VVD) Kok (PVV), Bruijn (VVD)

BRIEF AAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Den Haag, 7 november 2012

Tijdens haar vergadering van 6 november jl. heeft de vaste commissie voor Financiën gesproken over de voorbereiding op de Algemene Financiële Beschouwingen van 20 november 2012. De leden van de commissie zouden u in dit verband willen verzoeken om een integraal overzicht van de financiële maatregelen die betrekking hebben op het begrotingsjaar 2013, waarbij de regering ingaat op de samenhang tussen de maatregelen uit het Begrotingsakkoord 2013, de op Prinsjesdag ingediende begroting 2013, het «Herfstakkoord» tussen VVD en PvdA en het Regeerakkoord *Bruggen slaan*. De commissie vraagt de regering steeds een overzicht te geven van de wijzigingen ten opzichte van eerder gesloten akkoorden. In het bijzonder vraagt de commissie de regering daarbij inzichtelijk te maken welke maatregelen in het begrotingsjaar 2013 reeds hun beslag zullen krijgen.

Voorts zouden de leden van de commissie een technische briefing ter zake door ambtenaren van het ministerie van Financiën bijzonder op prijs stellen. Zij stellen voor deze briefing te doen plaatsvinden op dinsdag 13 november 2012.

De commissie zegt u bij voorbaat dank voor uw inspanningen.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Prof. dr. P. H. J. Essers

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2012

Hierbij stuur ik u conform uw verzoek van 7 november een overzicht van de financiële maatregelen uit het Begrotingsakkoord 2013, het Deelakkoord 2013, en het Regeerakkoord.

De minister van Financiën,
J. R. V. A. Dijsselbloem

U heeft mij verzocht om een overzicht te maken van financiële maatregelen die betrekking hebben op het jaar 2013. Daarbij vroeg u mij om tevens de samenhang tussen die maatregelen inzichtelijk te maken. Om zo goed mogelijk in uw behoefte te voorzien heb ik voor de volgende benadering gekozen.

Achterliggend worden twee overzichten aangeboden. Bijlage A geeft een opsomming van de maatregelen uit het begrotingsakkoord 2013. Bijlage B bevat de maatregelen van het regeerakkoord Bruggen Slaan, waarbij is aangegeven welke maatregelen reeds waren vervat in het deelakkoord 2013. Daarbij is bijzondere aandacht besteed aan de overlap tussen maatregelen in de verschillende akkoorden.

Het startpunt van de analyse betreft het begrotingsakkoord 2013. In bijlage A vindt u de maatregelen uit het begrotingsakkoord 2013. Hierbij is per thema een onderscheid gemaakt tussen maatregelen die nieuw zijn en maatregelen die een eerdere maatregel uit het regeerakkoord Rutte-Verhagen terugdraaien.

De volgende stap in de analyse betreft het in beeld brengen van het regeerakkoord *Bruggen Slaan*, inclusief het deelakkoord 2013. Deze zijn te vinden in bijlage B. De maatregelen uit het deelakkoord 2013 zijn in groen weergegeven. Daarbij is wederom per thema aangegeven welke maatregelen nieuw zijn, welke maatregelen het terugdraaien van een eerdere maatregel uit het regeerakkoord Rutte-Verhagen betreffen en welke maatregelen een eerdere maatregel uit het begrotingsakkoord 2013 terugdraaien.

Ter samenvatting vindt u hieronder een overzichtstabel waarin de totale ombuigingen en de overlap tussen de verschillende pakketten zijn weergegeven (in mld. €).

	2013	2014	2015	2016	2017	struc
1. Rutte-Verhagen	-10	-15	-18	-19*	-19*	-25
2. Begrotingsakkoord 2013	-12	-10	-8	-10	-10	-12
3. w.v. terugdraaien Rutte-Verhagen	0,9	1,6	2,2	2,2	2,2	3,3
4. Rutte-Asscher	0	-3	-10	-13	-16	-18
5. w.v. terugdraaien Rutte-Verhagen	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4	0,4
6. w.v. terugdraaien begrotingsakkoord 2013	1,7	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8
7. Totale EMU-saldoverbetering (1+2+4)	-23	-28	-36	-41	-46	-55
8. w.v. totaal terugdraaien maatregelen (3+5+6)	3	4	4	4	4	5

* De lasten voor 2016 en 2017 zijn geëxtrapoleerd op het niveau 2015 (uitgezonderd SDE+heffing).

Het totaal aan saldoverbeterende maatregelen bedraagt 46 miljard in 2017. Een deel hiervan (bijna 4,5 miljard) betreft maatregelen die in de plaats zijn gekomen van maatregelen uit het regeerakkoord van het kabinet Rutte-Verhagen en het begrotingsakkoord 2013.

Begrotingsakkoord (in mln. €)	2013	2014	2015	2016	2017	struc
Sociale zekerheid	-1 327	-2 009	-2 342	-3 786	-4 071	-973
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Versnelling AOW-leeftijdsvrhoging en koppeling aan levensverwachting en aanpassing van het Witteveenkader	-95	-179	-146	-443	-662	0
Versnelling AOW-leeftijdsvrhoging en koppeling aan levensverwachting en aanpassing van het Witteveenkader	-50	-434	-515	-1 632	-1 702	0
Beperken vitaliteitspakket (onderdeel hervorming pensioen AOW)	-815	-1 005	-1 213	-1 361	-1 373	-1 604
Hervorming WW/ontslag	-500					
Hervorming WW/ontslag		-750	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Kinderopvang/kinderbijslag/kindgebondenbudget (zie terugsluis btw-verhoging)	0	0	0	0	0	0
Modernisering Ziektewet	0	22	8	-10	-10	-10
Verhogen WKB voor 2e kind met 75 euro	45	42	39	38	37	37
Vrijval herstructureringsfaciliteit	-30	-32	-8	0	0	0
Vrijval RUD-middelen	0	-150	-180	-100	-100	-100
<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
Afschaffen huishoudinkomenstoets in de WWB	54	54	54	54	54	54
Geen doorgang van het wetsvoorstel Werken naar vermogen (per saldo)	64	423	619	668	685	1 650
Zorg	-1 402	-1 372	-1 362	-1 452	-1 552	-1 652
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Preventieve en palliatieve zorg	100	100	100	100	100	100
Rollator en overige eenvoudige mobiliteitshulpmiddelen uit het basispakket	-20	-20	-20	-20	-20	-20
Verhogen eigen risico tot 350 euro met compensatie onderkant	-800	-800	-800	-800	-800	-800
Eigen bijdrage verblijfskosten 7,50 euro medisch specialistische zorg	-55	-55	-55	-55	-55	-55
25% eigen bijdrage gehoor toestellen	-27	-27	-27	-27	-27	-27
Bestuurlijk akkoord curatieve GGZ (waarvan 15 mln. voor verzachten eigen bijdrage GGZ)	-75	-100	-100	-100	-100	-100
Verzachten eigen bijdrage GGZ (gedeelte bovenop verhoging EB GGZ uit maatregel I4 Rutte-Verhagen)	15	15	15	15	15	15
Onderzoek norminkomens medisch specialisten	0	0	0	0	0	0
Aanpassen tarieven kaakchirurgie	0	-20	-20	-20	-20	-20
Gelijkschakeling vergoedingsbedrag vervolgoopleidingen (opleidingsfonds)	-15	-30	-60	-90	-90	-90
Extramuraliseren ZZP 1-3	-20	-50	-100	-200	-300	-400
Ongedaan maken verhoging ZZP-tarief GGZ	-65	-65	-65	-65	-65	-65
Ongedaan maken verhoging ZZP-tarief GHZ	-215	-215	-215	-215	-215	-215
Ongedaan maken tariefsverhoging 5% PGB intramuraal	-30	-30	-30	-30	-30	-30
Verlagen groeirimte tot niveau demografie	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Onder contracteerruimte brengen van bovenbudgettaire vergoedingen	-40	-40	-40	-40	-40	-40
Verlaging vergoeding vervoerskosten instellingen	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Verhogen vermogensinkomensbijtelling AWBZ	-120	-120	-120	-120	-120	-120
Btw heffing niet-BIG geregistreerden	-65	-65	-65	-65	-65	-65
Dichten fiscale wegtek zorgmaatregelen	0	0	0	0	0	0
<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
Verzachten eigen bijdrage GGZ (gedeelte maatregel I4 uit Rutte-Verhagen dat terugdraaien eigen bijdrage betreft)	40	40	40	40	40	40
Terugdraaien overheveling begeleiding naar de Wmo	80	140	140	140	140	140
Verzachten persoonsgebonden budgetten	150	150	150	150	150	150
Terugdraaien IQ-maatregel	60	120	210	250	250	250
Woningmarkt	1 222	1 219	1 214	1 354	1 449	-3 786
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Woningmarkt; annuitair aflossen 30 jaar, KEW, LTV in stappen naar 100 (5,4 mld. struc)	-5	-14	-32	-52	-80	-5 400
Overdrachtsbelasting woningen structureel 2%	1 200	1 200	1 200	1 300	1 400	1 500
Huur	-5	-40	-40	-40	-40	-40
Huurtoeslag	32	73	86	146	169	154

Begrotingsakkoord (in mln. €)	2013	2014	2015	2016	2017	struc
Onderwijs	95	265	515	310	315	345
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Terugdraaien prestatiebeloning onderwijs	-10	-30	-70	-220	-235	-250
Meevaller leerlingenraming	-100	-100	-100	-100	-100	-100
Extra middelen voor kwaliteit leraren	75	75	75	75	75	75
Intensivering kwaliteit onderwijs	30	30	30	30	30	30
<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
Terugdraaien bezuiniging passend onderwijs	100	200	300	300	300	300
Niet invoeren MBO leeftijdsgrens 30 jaar voor bekostiging	80	110	170	170	170	170
Studeren is investeren	0	0	20	50	70	120
Vereenvoudiging kwalificatiestructuur en kwaliteitsverbetering MBO	-80	-20	90	5	5	0
Vergroening	-1 887	-1 050	-1 125	-1 200	-1 200	-1 200
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Intensivering duurzame economie	175	163	163	163	163	163
Intensivering natuur	200	200	200	200	200	200
Terugsluis vergroeningsmaatregelen	0	890	890	890	890	890
Mobiliteit	-1 375	-1 450	-1 525	-1 600	-1 600	-1 600
Afschaffen onbelaste reiskostenvergoeding woon-werkverkeer	-1 300	0	0	0	0	0
Afschaffen gerichte vrijstellingen kosten van vervoer		-1 900	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
Maatregel auto van de zaak	-75	-150	-225	-300	-300	-300
Vergroting vrije ruimte in werkkostenregeling		600	600	600	600	600
Energie en Water	-890	-890	-890	-890	-890	-890
Verhoging EB aardgas	-365	-365	-365	-365	-365	-365
Kolenbelasting	-115	-115	-115	-115	-115	-115
Afschaffen rode diesel	-250	-250	-250	-250	-250	-250
Niet afschaffen leidingwaterbelasting	-126	-126	-126	-126	-126	-126
Niet afschaffen eurovignet	-34	-34	-34	-34	-34	-34
<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
Intensivering duurzame economie	3	37	37	37	37	37
Veiligheid en Justitie	186	163	140	135	130	130
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Doorberekenen kosten voetbalwedstrijden	-30	-30	-30	-30	-30	-30
Ombuiging Rechtspleging en Rechtshandhaving						
Dierenpolitie -> gewone politie	0	0	0	0	0	0
Elektronische detentie en versoberen gevangenisregime	-34	-57	-80	-85	-90	-90
<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
Geen doorgang opbrengst licenties	10	10	10	10	10	10
Terugdraaien wetsvoorstel Griffierechten	240	240	240	240	240	240
Collectieve sector	-4 495	-3 755	-3 785	-3 885	-3 885	-3 885
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Additionele nullijn ambtenaren (incl. politici en Hoge Colleges van Staat; excl. zorg en uitkeringsgerechtigden) vanaf 2012	-1 680	-1 680	-1 680	-1 680	-1 680	-1 680
Bevriezen belastingschijven, heffingskortingen	-1 230	-1 230	-1 230	-1 230	-1 230	-1 230
Departementale taakstelling	-875	-875	-875	-875	-875	-875
Medeoverheden	-380	0	0	0	0	0
Korting infrastructuur	-200	-200	-200	-200	-200	-200
Kasschuif infrastructuur	-200	100	100			
Kasschuif infrastructuur	-30	30				
Openbaar vervoer en intensivering regionaal spoor	100	100	100	100	100	100
Handhaven Ontwikkelingssamenwerking 0,7%	0	0	0	0	0	0

Begrotingsakkoord (in mln. €)	2013	2014	2015	2016	2017	struc
Overige belastingen en premies	-4 776	-2 996	-1 366	-1 366	-1 366	-1 366
<i>Nieuwe maatregelen</i>						
Verdubbeling bankenbelasting	-600	-600	-600	-600	-600	-600
Algemene BTW tarief van 19% met 2% punt omhoog per 1/10/2012	-4 060	-4 060	-4 060	-4 060	-4 060	-4 060
Pakket terugsluis btw-verhoging door lastenverlichting via IB en zorgtoeslag	1 500	2 780	4 060	4 060	4 060	4 060
Beperking aftrek deelnemingsrente	-150	-150	-150	-150	-150	-150
Tijdelijke crisisheffing boven 150 000 euro en tarief excessieve vertrekbonussen	-500	0	0	0	0	0
Lasten bedrijfsleven	-430	-430	-80	-80	-80	-80
<i>inhouden ULB envelop werkgevers</i>	<i>-80</i>	<i>-80</i>	<i>-80</i>	<i>-80</i>	<i>-80</i>	<i>-80</i>
<i>inhouden incidentele envelop</i>	<i>-350</i>	<i>-350</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Alcohol/tabak/frisdranken	-626	-626	-626	-626	-626	-626
<i>Niet afschaffen belasting op alcoholvrije dranken</i>	<i>-155</i>	<i>-155</i>	<i>-155</i>	<i>-155</i>	<i>-155</i>	<i>-155</i>
<i>Accijnsverhoging tabak</i>	<i>-371</i>	<i>-371</i>	<i>-371</i>	<i>-371</i>	<i>-371</i>	<i>-371</i>
<i>Accijnsverhoging alcohol</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>	<i>-100</i>
<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
BTW podiumkunsten, kunstvoorwerpen en kunstenaars terug naar 6%	90	90	90	90	90	90
Totaal	-12 384	-9 535	-8 111	-9 890	-10 180	-12 387
<i>w.v. terugdraaien Rutte-Verhagen</i>	<i>891</i>	<i>1 594</i>	<i>2 170</i>	<i>2 204</i>	<i>2 241</i>	<i>3 251</i>
<i>w.v. nieuwe maatregelen</i>	<i>-13 275</i>	<i>-11 129</i>	<i>-10 281</i>	<i>-12 094</i>	<i>-12 421</i>	<i>-15 638</i>

	Regerakkoord (in mln. €)	2013	2014	2015	2016	2017	struc
A	Openbaar bestuur	58	-187	-827	-1 591	-2 571	-3 581
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
1	Rijksoverheid (incl. ZBO's)				-400	-900	-1 100
2	Decentrale overheden (trap-op-trap-af)	58	13	-48	-237	-352	-307
3	Verlaging topinkomens publieke sector				-10	-10	-10
4	Incidentele loonontwikkeling op nul voor de (semi-) collectieve sector				-100	-400	-400
6	Initiatiefwet Heijnen (PvdA)			-18	-18	-18	-18
7	Motie Van Haersma Buma afromen gemeentefonds onderwijshuisvesting			-256	-256	-256	-256
8	Lagere apparaatskosten gemeenten			-60	-120	-180	-975
9	Minder provincies			-5	-10	-15	-75
10	BTW-compensatiefonds		-200	-550	-550	-550	-550
	<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
5	Terugdraaien vermindering politieke ambtsdragers			110	110	110	110
B	Veiligheid	0	0	0	0	0	0
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
11	Doelmatiger strafrechtsketen		-30	-60	-60	-60	-60
12	AIVD		-10	-23	-35	-45	-45
13	Intensivering veiligheid		40	83	95	105	105
C	Energie	-155	212	212	212	212	212
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
15	SDE+ regeling						
	vv uitgaven			20	80	395	2 420
	vv lasten			-20	-80	-395	-2 420
16	Inzet terugsluis vergroening begrotingsakkoord		375	375	375	375	375
	<i>Terugdraaien maatregelen uit BA</i>						
14	Terugdraaien intensivering duurzaamheid	-155	-163	-163	-163	-163	-163
D	Onderwijs	313	181	326	196	196	196
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
17	Schrappen subsidies	0	-100	-200	-200	-200	-200
18	Beëindiging specifieke subsidies onderwijsvernieuwing groen onderwijs na 2015				-55	-55	-55
19	Leerwegondersteunend onderwijs			-15	-50	-50	-50
20	Afschaffen wettelijk verplichte maatschappelijke stages			-20	-70	-75	-75
21	Afschaffen gratis schoolboeken			-55	-185	-185	-185
22	Minder opleidingen en macrodoelmatigheid mbo					-60	-120
23	Samenvoegen kenniscentra mbo			-40	-80	-80	-80
24	Minder opleidingen hoger onderwijs (inclusief kunstopleidingen)				-70	-90	-130
25	Verminderen overhead in het hoger onderwijs		-15	-33	-50	-65	-65
26	Sociaal leenstelsel basisbeurs bachelor/masterfase hbo/wo met cohortgarantie				-15	-55	-810
27	OV-Kaart -> kortingskaart (incl mbo 18-)				-5	-45	-425
28	Effect vereenvoudiging Wet studeren is investeren		1	-9	-14	-19	-33
29	Budget motie Van Haersma Buma naar scholen ipv gemeenten						
30	Verdubbeling intensivering leerkrachten vo (bèta, jong academisch)	50	50				
32	Intensivering onderwijs en onderzoek		25	212	504	689	1 938
	<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
31	Schrappen maatregel langstudeerders (plus teruggaaf 2012)	263	220	230	230	230	230
E	Zorg	145	-370	-3 441	-4 307	-5 384	-5 734
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
33	Hoofdlijnenakkoord medisch specialistische zorg/GGZ naar 2,0%; huisartsen naar 2,5%.			-355	-760	-1 175	-1 175
34	Honoraria medisch specialisten			-100	-100	-100	-100
35	Harmoniseren duur vervolgopleiding medisch specialisten			20	10	10	-180
36	Concentratie topreferente zorg (IBO rapport)			-70	-70	-70	-70
37	Stringenter pakketbeheer		3	3	-50	-200	-200
38	Schrappen eigen bijdrage GGZ en liggeld ziekenhuizen; nieuwe eigen bijdrage GGZ	145	145	145	145	145	145
39	Intensivering wijkverpleegkundige			50	100	250	250

	Regeerakkoord (in mln. €)	2013	2014	2015	2016	2017	struc
40	Dekking intensivering wijkverpleegkundige uit Zvw budget tweedelij			-50	-100	-250	-250
41	Afschaffen zorgtoeslag wv lasten		-4 512	-4 512	-4 512	-4 512	-4 512
42	Invoering inkomensafhankelijke zorgpremie en terugsluis zorgtoeslag wv lasten		4 512	4 512	4 512	4 512	4 512
43	Besparing uitvoeringskosten zorgtoeslag		-15	-15	-15	-15	-15
44	Eigen bijdrage zelfverwijzers SEH (€ 50)		-24	-24	-24	-24	-24
45	Invoering inkomensafhankelijk eigen risico		30	0	0	0	0
46	Geen aanspraak op begeleiding, budget 75% naar gemeenten, overheveling persoonlijke verzorging		-290	-1 540	-1 565	-1 580	-1 700
47	Landelijke invoering intramurale AWBZ			25	-20	-475	-475
48	Overheveling extramurale verpleging naar Zvw (5%)					-30	-30
49	Overheveling langdurige GGZ naar de Zvw					0	0
50	Extramuraliseren ZZP 4				-35	-70	-110
51	Verhogen intramurale eigen bijdrage AWBZ		-30	-40	-50	-50	-50
52	Ontschootten jeugdzorg			-40	-100	-150	-150
54	Intensivering arbeidsmarkt zorg					100	100
55	Huishoudelijke hulp inkomensafhankelijk beperken		-89	-975	-1 140	-1 140	-1 140
56	Verplicht hergebruik scootmobiel/rolstoel etc. in Wmo			-15	-25	-50	-50
57	Maatwerkvoorziening inkomenssteun chronisch zieken en gehandicapten		100	709	759	761	761
58	Wtcg afschaffen			-553	-645	-649	-649
59	Regeling specifieke zorgkosten wv uitgaven wv lasten			-36	-42	-42	-42
60	CER afschaffen		-200	-200	-200	-200	-200
	<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
53	Schrappen eigen bijdrage jeugdzorg			70	70	70	70
F	Sociale Zekerheid	-401	-1 054	-1 614	-2 429	-3 241	-4 877
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
61	WW/Ontslag (ten opzichte van basispad) wv uitgaven wv lasten		784	947	592	284	-140
62	Participatiewet (Voorheen Werken naar Vermogen, taakstelling oplopend in 6 jaar) *		-60	-180	-290	-400	-1 830
63	Quotumregeling bedrijven arbeidsgehandicapten (ingroei in 6 jaar)		10	-5	-60	-130	-340
64	Hervorming kindregelingen wv uitgaven wv lasten	-2	19	309	73	-90	-59
65	Ombuiging reïntegratie		-55	-83	-110	-138	-138
66	Aanscherpen definitie passende arbeid WW	3	3	-21	-32	-46	-57
67	Algehele arbeids- en reïntegratieplicht en naleving WWB		-13	-45	-90	-95	-95
68	AOW voor samenwonenden naar 50% WML			-10	-30	-50	-200
69	Overbruggingsregeling AOW-verhoging		75	45	45	20	0
71	Schrappen voorschotregeling AOW	-10	-30	-30	50	20	0
72	Snellere verhoging AOW leeftijd				-70	-160	0
73	Schrappen toeslag jonge partner AOW > 50 000		-15	-40	-40	-40	0
75	Niet invoeren vitaliteitssparen wv lasten	-580	-764	-759	-734	-700	-140
76	Huishouduitkeringstoets			-80	-80	-80	-80
78	ANW naar maximaal 1 jaar			-8	-23	-35	-74
79	Intensivering armoedebeleid		80	100	100	100	100
80	Temporiseren afbouw ahk in referentieminimumloon		30	60	94	123	0
	* Het wetsvoorstel Werken naar Vermogen is nog niet ingetrokken.						
	<i>Terugdraaien maatregelen uit Rutte-Verhagen</i>						
74	Terugdraaien geen MKOB bij onvolledige opbouw		8	16	16	16	16
	<i>Terugdraaien maatregelen uit BA</i>						
70	Doorwerkbonus/mobiliteitsbonus wv lasten	150	150	300	300	300	300
77	Modernisering ZW: 1 jaar uitstel werknemerprikkel	38	24	0	0	0	0

Regeerakkoord (in mln. €)		2013	2014	2015	2016	2017	struc
G	Overdrachten bedrijven	0	-286	-437	-446	-484	-484
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
81	Subsidies bedrijven						
	vv uitgaven		260	244	244	244	244
	vv lasten		-502	-574	-583	-596	-596
82	Doorberekenen kosten toezicht AFM/DNB		0	-38	-38	-38	-38
83	Afschaffen PBO's						
	vv uitgaven		-184	-191	-198	-206	-206
	vv lasten		215	222	229	237	237
84	Boetes marktwerking (NMa)		-75	-100	-100	-125	-125
H	Internationale samenwerking	0	-520	-540	-540	-1 040	-1 040
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
85	Ontwikkelingshulp		-750	-750	-750	-1 000	-1 000
86	Defensie		-250	-250	-250	-250	-250
87	Nieuw budget internationale Vrede en Veiligheid		250	250	250	250	250
88	Revolving fund internationale samenwerking		250	250	250	0	0
89	Reductie postennetwerk		-20	-40	-40	-40	-40
I	Overige uitgaven	0	-69	-226	-319	-402	-467
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
90	Taakstelling MRB (hogere boete bij herhaaldelijk te laat betalen)		-50	-70	-70	-70	-70
91	Doorberekenen kosten strafzaken en detentie aan veroorzaker		0	-60	-60	-60	-60
92	Publieke omroep				-50	-100	-100
93	Belasting- en invorderingsrente		-19	-96	-139	-172	-237
J	Overige belastingen en premies	-422	-1 371	-3 008	-3 374	-3 301	-1 933
	<i>Nieuwe maatregelen</i>						
94	AOW premies door 65 en 66 jarigen				-25	-55	0
96	Assurantiebelasting naar 21%	-1 222	-1 379	-1 403	-1 403	-1 403	-1 403
97	Witteveen aftoppen 100 000			-317	-529	-635	-297
98	Witteveen opbouwpercentage- 0,4%						
	vv uitgaven (toeslagen)			-36	-60	-72	0
	vv lasten			-1 075	-1 792	-2 150	-1 116
99	Verlaging maximaal aftrekpercentage hypotheekrente		-45	-89	-133	-175	-770
100	Gekoppelde verlaging toptarief/ verlenging 3e schijf		45	89	133	175	770
101	Restschulden	10	20	30	40	50	0
102	Maatregel huurmarkt						
	vv uitgaven (huurtoeslag)	45	135	225	315	420	420
	vv lasten (verhuurdersheffing)	-45	-485	-725	-965	-1 190	-1 190
103	Afroken kansspelbelasting						
	vv uitgaven			-10	-10	-10	-10
	vv lasten			-25	-28	-31	-31
104	Schrappen aftrekbaarheid provisies tussenpersonen	-75	-84	-92	-100	-109	-150
105	Vervallen vrijstelling oldtimers MRB		-156	-155	-154	-153	-153
106	Invoering Winstbox						
	vv uitgaven (toeslagen)			-27	-27	-27	-27
	vv lasten			-473	-473	-473	-473
107	Verhoging accijnzen (tabak en alcohol)		-187	-200	-200	-200	-200
108	Verhoging accijnzen (diesel en LPG)		-280	-280	-280	-280	-280
109	Lastenverlichting arbeidskorting 500 euro		785	1 570	2 355	3 140	3 140
110	Versterking toezicht Belastingdienst, UWV en SVB						
	vv uitgaven	108	169	157	157	157	157
	vv inkomsten	-265	-533	-533	-566	-623	-663
111	Werkkostenregeling		-100	-100	-100	-100	-100
112	Tegemoetkoming ondernemers afdracht BTW	19					
113	Incidentele lastenruimte 2013	-649					
114	Ongedaan maken technische veronderstelling in basispad (terugsluis vergroening)		-375	-375	-375	-375	-375
115	Zorgpremies en overige lastenmaatregelen (incl. maatregel 13 deelakkoord 2013)		-571	-827	-840	-855	-855
	<i>Terugdraaien maatregelen uit BA</i>						
95	Terugdraaien maatregel reiskostenaftrek						
	vv uitgaven	-17	-49	-91	-108	-121	-121
	vv lasten	1 669	1 719	1 754	1 794	1 794	1 794

Regeerakkoord (in mln. €)	2013	2014	2015	2016	2017	struc
Totaal	-462	-3 464	-9 555	-12 598	-16 015	-17 708
<i>w.v. terugdraaien Rutte-Verhagen</i>	<i>263</i>	<i>228</i>	<i>426</i>	<i>426</i>	<i>426</i>	<i>426</i>
<i>w.v. terugdraaien BA</i>	<i>1 685</i>	<i>1 681</i>	<i>1 800</i>	<i>1 823</i>	<i>1 810</i>	<i>1 810</i>
<i>w.v. nieuwe maatregelen</i>	<i>-2 410</i>	<i>-5 373</i>	<i>-11 781</i>	<i>-14 847</i>	<i>-18 251</i>	<i>-19 944</i>